TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta .$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta......$8.50 Kuusi kuukautta......$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year..........$5.50 Three Months........$1.60
Six Months.........$3.00 One Month.......... .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÆSTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja yhdistys-ilmotukset [illegible] kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja [illegible] ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, [illegible] ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. [illegible] remmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisten [illegible]) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin [illegible]. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielisestä suomennetaan vapaasti.

No. 153 Perjantaina, Heinäkuun 1 p.—Friday, July 1st. 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

HYVÄKSYVÄT ENTENTEN TARJOUKSEN

Kreikkalaiset julistaneet Marmorameren saarron alaiseksi

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 1, 1921, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, kesäk. 30 p. — Konstantinopolista tänne tänään tulleet tiedot kertovat, että kreikkalaiset ovat kieltäneet kokonaan laivaliikenteen harjottamisen Marmoramerellä, estääkseen Turkin natsionalistit saamasta ruoka- ja sotatarpeita.

KONSTANTINOPOLI, kesäk. 30 p. —Turkin natsionalistit ovat ilmottaneet liittovalloille, että he hyväksyvät liittovallat rauhanvälittäjiksi Kreikan ja heidän välillään, sillä ehdolla, että kreikkalaiset hetimiten evakuoivat Smyrnan ja Traakian.

Ismidistä, missä on ollut vimmattuja taisteluja kreikkalaisten ja Turkin natsionalistien välillä, kuljetetaan laivoilla pois pakolaisia, joita siellä on 25,000. Liittolaismaiden alamaiset poistuvat Ismidistä, koska he pelkäävät kreikkalaisten ryhtyvän sitä pommittamaan.

SAKSAN JA VENÄJÄN KAUPALLISET SUHTEET

BERLIINI, kesäk. 30 p. — Saksa tavottelee innokkaasti Venäjän kauppaa, mitä pidetään mahdollisena uuden Venäjän ja Saksan välisen kauppasopimuksen perusteella. Ensimäisenä tässä suhteessa toimenpiteisiin on ryhtynyt Hamburg-Amerikan linja.

Hamburgista tulleessa tiedonannossa sanotaan, että Hamburg-Amerikan linja on järjestänyt neuvostohallituksen ottaessa tasapuolisesti osaa menoihin ja voittoihin, uuden yhtiön: "Saksan-Venäjän kuljetusyhtiön". Tätä tulee johtamaan linjan johtaja Huldermann, joka on solminut sopimuksen Berliinissä olevan neuvostohallituksen kauppaedustajan kanssa. Kaksi neuvostohallituksen ulkomaakauppakomissariaatin edustajaa tulee olemaan johtokunnassa ja ottamaan osaa liikkeenhoitoon yhdessä johtaja Huldermannin ja Karl Melchiorin kanssa. Huldermannin kertoman mukaan käytti Hamburgin laivayhtiö tilaisuutta hyväkseen estääkseen suuret Venäjän kauppamahdollisuudet siirtymästä pois Saksasta.

Neuvostohallitus on antanut uudelle "Saksan-Venäjän kuljetusyhtiölle" yksinoikeuden tavarainkuljetukseen Neuvosto-Venäjälle. Yhtiö tulee toimimaan neuvostohallituksen erikoisena asiamiehenä, ottaen vastaan tarjouksia ja tehden sopimuksia neuvostohallituksen ostamien tavaroiden kuljettamisesta.

Korporatsionin toiminta ei rajoitu Atlannin liikenteeseen. Venäjän ostaessa tavaroita Saksan tehtaista tulee korporatsiooni valvomaan tavarain kuljetusta satamaan, josta ne lähetetään Venäjälle.

Korporatsiooni tulee myös viipymättä alottamaan liikenteen Pietarin kanssa. Pietarissa tullaan avaamaan haaraosasto, sillä neuvostohallitus palavasti haluaa elvyttää Pietarin kauppasatamaa. Ensi aluksi odotetaan Pietariin ruvettavan kuljettamaan elintarpeita. Jokaisessa höyrylaivassa tullaan heti lähettämään elintarpeita Pietarin satamatyöläisille.

Neuvostohallituksen viranomaisten ilmotetaan taanneen, että Pietariin on miinoista vapaa väylä, mikä on hyvin merkitty ja että luotseja on saatavissa. Edelleen, että Pietariin voi saapua kymmenen laivaa 3,000—4,000 tonnisia, yhtäaikaa. Lopuksi takaa neuvostohallitus saksalaisen miehistön turvallisuuden, mutta salakuljetus on ehdottomasti kielletty.

UUSI TULLITARIFFI ESITETTY KONGRESSISSA

WASHINGTON, D. C., kesäk. 30 p. — Uusi esitys tullitariffiksi on julkaistu eilen, kun se luettiin kongressin alahuoneessa.

Laskujen mukaan pitäisi tariffiehdotuksen mukaan tulla tuloja 700,000 dollaria vuosittain. Vertailun vuoksi mainittakoon että kuuluisi Payne-Aldrich tullitariffi tuotti noin 300,000 dollarin tullitulot vuodessa.

Underwoodin tullitariffiin verraten ovat uuden ehdotuksen tullit noin kaksi ja kolme kertaa suuremmat ja sitä paitsi on vapaalistalta otettu pois suuri joukko tavaroita. Vapaalistalle ei merkityksellisimmistä tavaroista ole jäänyt kuin sanomalehtipaperi, paperimassa ja vuodat, joille luonnollisesti on vaikea asettaa tullia, koska ne tuodaan pääasiassa lihatrustin karjamailta Etelä-Amerikassa.

Huonolla kannalla ovat Puolassa raha-asiat

VARSOVA, kesäk. (Vienin Rosta) — Kuluvan vuoden budgetin mukaan valtion tulot tulevat olemaan 118 biljoonaa markkaa ja menot 198 biljoonaa markkaa. Vaillinki tulee niinollen olemaan 80 biljoonaa markkaa.

Lahtarit riehuvat Latviassa

RIIKA, kesäk. (Vienin Rosta) — Täällä on vangittu kaikki kommunistipuolueen toimeenpanevan komitean jäsenet sekä muita kommunisteja sikäli, että vangittujen kommunistien luku nousee jo kuuteenkymmeneen. Maaseuduilla on kommunisteja vangittu joukottain. Seitsemän kommunistia ovat lahtarit murhanneet.

Portlandin lakkomellakan selitys

PORTLAND, Ore., kesäk. 30 p. — Kuusi niistä seitsemästä merimieslakkolaisesta, jotka vangittiin Nestor Varrion ampumisen yhteydessä ja joiden juttua on tutkittu täkäläisessä Yhdysvaltain oikeudessa, vapautettiin eilen iltapäivällä kaikista syytöksistä ja päästettiin vapauteen. Seitsemäs, Olaf Peterson, tuomittiin vuoden vankeuteen suurimmaksi osaksi siitä syystä, että hän itse oli tunnustanut ampuneensa poliiseja mainitussa kahakassa.

Yhdysvaltain piirisyyttäjän apulainen, jonka nimi muuten — sopiva kylläkin — on Lusk, ei voinut todistaa mitään syytöksiä, joita hän oli valmistellut miehiä vastaan. Ja kuulustelussa selveni m. m. että vaikka tappelun aikana sanomalehdissä selitettiin poliiseja olleen vain neljä ja lakkolaisia paljon ja kaikki aseissa, niin kuitenkaan ei lakkolaisia ollut tappelussa poliisienkaan todistusten mukaan Varrion murhapaikalla kuin yksi. Eikä voitu todistaa muiden kuin Petersonin olleen asestettuna.

12) Yhdysvaltain valtiovelka ....

Mellonin tuumat herättävät vastustusta

WASHINGTON, D. C. (F. P.) — Presidentti Hardingin ja rahasto-sihteeri Mellonin meiningit europalaisten velkojen järjestelystä ovat synnyttäneet vastustusta suunnalta, josta hallitusviranomaisilla ei siihen mennessä ollut aavistustakaan — eräältä pankkiiriryhmältä.

On usein toistettu että mahti ja voima, joka nykyään koko maailman kapitalismia — jollei nyt ihan täydelleen vallitse, niin kuitenkin — johtaa, on Yhdysvaltain kasaantunut rahapääoma, finanssi-trusti. Tämä on kyllä tosi, mutta on eräs ryhmä pankkiireja, jotka eivät vielä ole trustiin sulautuneet tai sulatetut, ja näiden edut ovat jonkunverran ristiriidassa rahatrustin etujen kanssa. Rahatrusti, jonka sieluna on neljä Morganin ympärille kiteytynyttä finanssi- ja teollisuus-jättiläisryhmää, on olemukseltaan imperialistinen ja sen toiminnan pääpaino kansainvälisissä asioissa, sen kotimaiset asiat — olivatpa ne sitten minkälaatuisia tahansa — pitävät jo huolen itsestään. Mutta sitten on keskilännellä ja lännellä voimakkaitakin pankkilaitoksia, joiden toiminta on yksinomaan kotimaista ja käyvät välistä käsitykset asioista ristiin rahatrustin mielipiteen ja suunnitelmien kanssa.

Viimeisillä rahamiesten päivällisillä presidentin luona avasi muuan näistä jälkimäiseen ryhmään kuuluvista pankkiireista, George M. Reynolds Chicagosta, suunsa ja kokolailla suoraan jutteli näistä Mellonin suunntelmista. Hän sanoi että koko tuo juttu europalaisten bondien amerikalaiselle yleisölle myymisestä on silkkaa pötyä ja "vain lisää yleistä häiriötä nykyisessä tilanteessa".

Sitten sanoi hän näin: "Yksinkertaisin ja johdonmukaisin ehdotus, mitä vielä on tehty, on se, missä puhutaan Europan velkojen kuittaamisesta sinänsä. Se ehkä ei olisi diplomaattisesti oikea menettely, mutta se olisi taloustieteellisesti oikea, eikä se suinkaan tapahtuisi ihmisystävyydestä."

Erikoisesti merkillepantavaa tässä jutussa on se, että kun porvarilehdet näistä pankkiiripäivällisistä puhuvat, sanovat ne että "pankkiirit olivat yksimielisiä", "vallitsi yleinen toivorikas mieliala" j. n. e., josta selviää vielä uuden kerran se seikka, että sanomalehdet tietävät, "kuka kukin on".

Yhdysvaltain valtiovelka

— Yhdysvaltain hallituksen rahastodepartementti ilmotti eilen että heinäkuun 30 päivänä olivat hallituksemme velat yhteensä $23,759,514,102.91.

VILJAELEVAATTOREITA PALANUT PENDLETONISSA

PENDLETON, Ore., kesäk. 30 p. — Myrick asemalla, noin kuusi mailia täältä pohjoiseen, paloi neljä viljaelevaattoria eilen aamulla. Niiden joukossa oli yksi maanviljelijäin kooperatiivinen elevaattori, jossa suurin vahinko tapahtui, sillä siellä oli enimmän viljaa. Yhteensä tuotti tämä tulipalo vahinkoa pari sataa tuhatta dollaria.

Serbian valtionhoitaja ja pääminist. yritetty murhata

BERLIINI, heinäk. 1 p. — Tänne lenätetään Belgradista: Täällä yritettiin tänään murhata Serbian valtionhoitaja prinssi Aleksanteri ja pääministeri Pasitsh, heittämällä pommi heitä kohti, mutta aivan kuin ihmeen kautta he kumpikin pelastuivat. Räjähtäessään pommi haavotti seitsemää henkilöä.

Yksi unkarilainen kommunisti on vangittu epäiltynä syylliseksi pommin heittämiseen. Murhayritystä otaksutaan Unkarin rojalistien suunnittelemaksi.

SOS. PUOLUEEN KONVENTSIOONI

DETROIT, Mich., 30 p. kesäk. — Viime tiistaina oli sosialistipuolueen konventsionissa esillä esitys kommunistien erottamisesta puolueesta. Victor Berger ja Morris Hillquit taistelivat kovasti ehdotuksen puolesta. J. Luis Engdahl, William F. Kruse ja Rose Coleman — konventsionin ainoa naisedustaja — taistelivat sitä vastaan ja lopullisesti äänestettiin ehdotus kumoon pienellä enemmistöllä, joten Kolmannen Kansainvälisen kannattajat edelleenkin saavat olla puolueessa.

Kun Kolmanteen kansainväliseen liittyminen oli konventsionissa esillä, hyökkäsivät oikeistolaiset kaikella vimmallaan vasemmistolaisia vastaan. M. m. sanoi Berger:

"Kommunistit julkaisivat lentolehtiä Milwaukeessa viime huhtikuussa," sanoi Berger, "kehottaen työläisiä olemaan äänestämättä, koska vallankumous tulisi toukok. 1 p. He aikoivat nousta kaikessa kunniassaan ja kumota vallitsevan järjestyksen. Mutta toukokuun 1 päivänä satoi ja he siirsivät vallankumouksen toukokuun 6 päivään, jolloin poliisi vangitsi kaksi lentolehtisten levittäjää ja vallankumous jäi tapahtumatta.

"Kommunismin asianajajat Engdahl ja Kruse eivät kuulu köyhälistöön. He elävät rahalla, minkä saavat Sosialistipuolueelta. Engdahl on kiinnittänyt itsensä Sosialistipuolueeseen mihin hän ei kuulu. Minä soisin hänellä olevan kommunistipuolueen ja sallisin hänen kirjottaa niin paljon punaisia artikkeleita kuin haluaa, mutta minä en sallisi hänen sapoteeraavan puoluettamme sisältäpäin, jota hän tekee."

Engdahl vastaa.

Maltillisessa puheessaan selitti Engdahl, että "kahden ja puolen internationale Wienissä oli hyväksynyt köyhälistöndiktatuurin politiikakseen, huolimatta siitä että se on konservatiivisen sosialismin esikuva.

"Jos te pelkäätte kahden ja puolen Internationalea," sanoi Engdahl, "niin hyväksykää Kingin esitys ja perustakaa uusi toinen Internationale ja rakentakaa uusi järjestö, joka tulee kavaltamaan sosialismin silloin kun kriisi tulee.

"Mitä meihin tulee, niin tulemme me taistelemaan oikeuksiemme puolesta. Me tulemme taistelemaan työväenluokan puolesta ja meidän vankiemme vapauttamisen puolesta, mutta me emme taistele niitten puolesta sadan prosentin amerikalaisina. Me taistelemme niitten puolesta ainoastaan kansainvälisen sosialismin punaisen lipun alla."

De Valera hylkää esityksen konferenssin pitämisestä

DUBLIN, kesäk. 30 p. — Irlannin tasavallan presidentti Eamonn De Valera on ilmottanut Ulsterin pääministerille Sir Craigille, että hän ei voi hyväksyä Englannin pääministerin Lloyd-Georgen esitystä konferenssin ptämisestä Lontoossa, johon konferenssiin ottaisivat osaa etelä- ja pohjois-Irlannin sekä Englannin hallituksen edustajat ja jossa otettaisiin käsiteltäväksi Irlannin kysymys. Vastauksessaan Craigilta saamaansa kirjeeseen, jossa tämä sanoo ei voivansa saapua tänne pitämään valmistavia neuvotteluja hänen kanssaan De Valera ilmaisee kantansa konferenssin pitämiseen nähden.

RASKAITA LUOKKATUOMIOITA

MONTESANO, Wash., kesäk. 30 p. — Kalle Niemi, Janco Muich ja Dan Curtis tuomittiin tänään kuritushuoneeseen kahdesta viiteentoista vuoteen pelkästään siitä syystä, että he ovat I. W. W. liiton jäseniä. Tuomari Sheeks sanoi lukiessaan tuomion, että liiton jäsenyys on katsottu rikokseksi valtiossa, jonka vuoksi tästä "rikoksesta" täytyy näin ankarasti rangaista.

Virallinen syyttäjä oli mielissään näistä tuomioista ja sanoi niiden olevan "ainoan kylliksi raskaan iskun tuolle järjestölle" — joista sanoista voisi päätellä yhtä ja toista, jollei se olisi syndikalistilakien vastaista.

Tämän kuun 12 päivänä tullaan täkäläisessä oikeudessa käsittelemään juttua Ernest Ahoa vastaan, joka on vangittu Aberdeenissä syytettynä I. W. W. liiton jäsenyydestä.

Ei mistään rikoksista anneta niin äärettömän suhdattoman kovia rangaistuksia kuin "rikoksista" vallassaolevan luokan etuja vastaan. Se on luokkasodan jokapäiväinen ilmiö, emmekä me — työväenluokan jäsenet — voi epäedullista asemaamme tässä taistelussa muuttaa ennenkuin olemme vallanneet käsiimme luokkasodan tehokkaimman aseen — valtiovallan.

Wrangelilaiset laulaneet "Internationalea"

KONSTANTINOPOLI, kesäk. (Vienin Rosta) — Turkkilainen höyrylaiva "Reshid Pasha" on jo vienyt kahdeksan kertaa wrangelilaisia sotilaita täältä Odessaan. Sen kerran kulkiessa höyrylaivojen "Alexander Mikailowitshin" ja "Lukulluksen" ohitse, joissa Wrangel esikuntineen majailee, "Reshid Pashassa" olevat kasakat lauloivat "Internationalea".

Vanderlipin meiningit

NEW YORK (F. P.) — Washington B. Vanderlip, joka on ollut Venäjällä ja Siperiassa edustamassa syndikaattiaan, palasi matkaltaan tänään. Hän sanoo saaneensa Venäjän hallitukselta kaksi sangen huomattavaa satamien käyttöä. Sen lisäksi sanoo hän saaneensa oikeudet 10,000,000 eekkerin metsämaahan. Metsä sisältää pääasiassa kuusipuuta. Vanderlip mainitsee, että jos niitä puita hakattaisiin paperipuiksi ja tuotaisiin Yhdysvaltoihin, tulisi se laskemaan sanomalehtipaperin hintaa tässä maassa 50—70 prosentiin.

Kaksi tärkeää satamaa käytettävänä.

Vanderlip sanoo saaneensa täydet oikeudet kahden sataman käyttöön. Yksi on Avatchan lahti, joka sijaitsee Kamchatkan niemimaan eteläisessä päässä. Venäläisten sanoi hän sataman johdosta lausuneen, että se joka kontrolleeraa sen, se myöskin kontrolleeraa Tyynen meren. Sen suuri merkitys on etupäässä siinä että se on ainoastaan 24 tunnin matkan päässä Alaskasta, kahden vuorokauden laivamatkan päässä Japanista ja voittamaton kuin Gipraltari.

Toinen satama, jonka Vanderlip siinä tapauksessa että Yhdysvallat tunnustaa Venäjän kauppasopimuksen, luovuttaa Yhdysvaltain hallitukselle, sijaitsee lähellä Vladivostokia ja on se hiileen ja öljyyn nähden perin tärkeä paikka. Tämä on ainoastaan muutaman tunnin ilmalaiva matkan päässä Japanista.

Kymmenen miljoonan eekkerin kuusimetsä, johon nähden Vanderlipillä on oikeudet, sijaitsee Siperiassa Murmannin rannikolla. Ja seikka, että tämän metsän käyttäminen paperipuiksi tulisi niin huomattavassa määrin laskemaan paperin hintaa Yhdysvalloissa, sanoo Mr. Vanderlip johtuvan siitä, että Siperiaan tavaraa vievät laivat voisivat takaisin tullessa tuoda täyden lastin paperipuita tai jalostettua paperia ja kuljetus sen kautta tulisi halvaksi.

Vanderlip sanoo kiinalaisten ja venäläisten olevan hyvin vihamielisiä Japanille ja tulisivat he ilomielin vastaanottamaan tiedon kauppasopimuksesta Venäjän ja Yhdysvaltain välillä.

SHACKLETON LÄHTEE JÄLLEEN TUTKIMUSMATKALLE.

LONTOO, kesäk. 30 p. — Sir Ernest Shackleton, joka toimi englantilaisen etelänaparetkikunnan johtajana 1907—09 ja jälleen 1914—16, tulee uudelleen lähtemään valittujen miesten kera tutkimusretkelle eteläiselle Atlantille ja etelänavan seuduille elokuun lopussa. Hän lähtee matkalle Lontoon satamasta 200 tonnin kantoisella "The Quest"-nimisellä laivalla.

TUKKIHERRAT UHKAAVAT HIRTTÄÄ UNIONISTIT

NEW YORK, kesäk. 24 p. — Pari päivää takaperin päätti Amerikan siviilivapauksien liitto lähettää kirjeen Mississippin valtion kuvernöörille ja vaatia selitystä häneltä siihen kertomukseen, että Quitmannin, Miss., kaupungin "kansalaiset" olisivat yleisessä kokouksessaan päättäneet hirttää jokaisen miehen joka menee tuohon kaupunkiin puhumaan unionismista ja uniosta.

Kirjeessään vaatii liitto kuvernööriä tutkimaan tätä asiaa ja lähettää samalla tuon kaupungin sanomalehdistä otettuja leikkauksia, jotka osottavat todeksi että kansalaisten kokous siellä on sellaisen päätöksen tehnyt.

Hiljakkoin oli tämän kaupungin sahamyllyllä lakko sen johdosta että yhtiöt alensivat työläisten palkat $1.25 ja $1.50 senttiin ja asettivat entisen 9 tuntisen päivä tilalle 10 tuntisen. Tämä lakko hävittiin ja kun jotkut metsämiesten union orkaniseeraajat ovat sittemmin yrittäneet järjestää tuon kaupungin myllytyöläisiä, ovat yhtiöt 'kansalaisten kokouksen' nimessä antaneet tuollaisen hirttotuomion.

JUTTU VANZETTIA SACCOA VASTAAN

DEDHAM, Mass., kesäk. 24 p. (F. P.) — Tämä päivä oli edellisiä edullisempi syytetyille. Monet todistajat vakuuttivat heidän ei olleen rosvojoukossa. Mrs. Barbara Liscomb, Northeast Harborista, Mainesta, joka murhan aikana työskenteli Rice & Hutchinsin kenkätehtaassa, jonka edustalla ryöstömurha tapahtui, vakuutti ettei kumpanenkaan syytetyistä ollut siinä rosvojoukossa, jotka kasöörin ryöstivät ja tappoivat sekä hänet että poliisin.

Hän sanoi avanneensa tehtaan akkunan, kuultuaan ampumista ja huomasi kaksi miestä makaavan kadulla. Kaksi rosvoa seisoi kadulla ja toinen ojensi revolverin akkunaa kohden, jossa hän seisoi. "Minä en ikänä unhota miestä, joka ojensi pyssyn minua vastaan", sanoi hän ja vakuutti sitten, ettei kumpanenkaan syytetyistä ollut se mies, joka pyssyn ojensi ja ettei kadulla seisonut toinen mies myöskään ollut kumpanenkaan syytetyistä.

Hän sanoi voivansa varmasti tuntea rosvon, joka häntä pyssyllä uhkasi, näkipä hänet sitten missä tahansa.

Dominic Costagnio, joka työskenteli samassa tehtaassa, sanoi, että valtion todistaja Pelser, joka oli sanonut syytettyjen olleen aivan rosvojen näköisiä, oli valehdellut. Hän sanoi, ettei Pelser nähnyt rosvoja ollenkaan, sillä hän ei uskaltanut katsoa akkunasta ulos, vaan makasi leikkuupenkkinsä alla ja katsoi ulos vasta sitten kun joku oli ilmottanut, että ampuminen oli lakannut. Hän näki vain pakenevan auton, eikä mitään muuta.

Samaa sanoi Peter McCullum, joka myöskin työskenteli samassa tehtaassa. Kumpanenkin heistä kielsi, että syytetyt olisivat olleet rosvojoukossa.

Kolmas todistaja, Wm. Brenner, joka työskenteli edellisten kanssa yhdessä, sanoi, että tehtaassa oli vain yksi akkuna auki murhapaikalle päin ja se oli hänen edessään. Hän katseli siitä, eikä nähnyt Pelserin katselevan mistään. Hän myös kielsi, että syytetyt olisivat olleet rosvojoukossa.

Pearl kadun varrella, kellarin kaivamisessa työskennelleet espanjalaiset työläiset todistivat olleensa lähellä rosvouspaikkaa, nähneensä rosvot ja kuulleensa ampumiset. He kielsivät valtion todistajain väitteet, että he olisivat ampumisen alettua lähteneet juoksemaan pakoon. He seisoivat paikallaan ja katselivat miten rosvous tapahtui.

Sen jälkeen näkivät he miten rosvot autoineen lähtivät pakoon uhaten mennessään katselijoita.

Kumpanenkaan syytetyistä ei ollut rosvojoukossa, vakuuttivat he.

Parhain todistus kuitenkin mitä koko jutussa on vielä esitetty syytettyjen puolesta, oli quincylaisen hedelmäkauppiaan, Alfred Frantellon todistus. Hän sanoi työskennelleensä S. Braintreessä niihin aikoihin ja kävelleensä murhapaikan ohi juuri vähää ennen rosvouksen tapahtumista. Hän näki rosvojen auton seisovan kadulla ja kumpasenkin miehen sen lähellä. Miehet herättivät hänen huomiotaan kehnojen vaatteidensa ja keskinäisen puhelunsa tähden, sillä he näyttivät kinastelevan. He puhuivat englanninkieltä. Yksi näytti olevan noin 5 j. 7 t. pitkä, leveähartiainen, päässä lakki, tumma puku ja paita, iso kasvoinen ja vankkaleukainen ja näytti että hänellä oli viikon tai kahden vanha, musta parransänki. Toinen mies oli saman mittainen, heikompi, vaalean verinen ja parta ajeltu; näytti kuitenkin vähän vanhemmalta.

Hän sanoi katsellessa miehiä niin läheltä, että hän olisi voinut koskea heihin. Kun häneltä kysyttiin josko kumpainenkaan syytetyistä muistuttaa näitä miehiä, kielsi hän sen jyrkästi.

Syyttäjälakimiehiä kiihdytti kovasti näiden todistusten luonne ja varmuus. He koettivat särkeä todistajain todistuksia ristikuulustelussa kaikella lakimiestaidollaan. Piirisyyttäjä Katzman syyti todistajille ajottain kysymyksiä niin tiheään että oikeuden pikakirjurin oli pari kertaa pyydettävä häntä hiljentämään vauhtia, että hän ehtii saada kaikki kysymykset ja vastaukset paperille.

KANNATTAVAT TOISTA KANSAINVÄLISTÄ

BRIGHTON, Englanti, kesäk. — Englannin Työväenpuolue konventsionissaan täällä hyväksyi ilman keskustelua ponnen, jossa kannatetaan Toista Kansainvälistä.

Kaivosmiesliiton sihteeri Frank Hodges piti kokouksessa puheen, jossa selosti hiilenkaivajien lakkotaistelua. Kaivosmiehet ovat osottaneet ihmeellistä yksimielisyyttä ja päättäväisyyttä taistelussaan, sanoi hän, lisäten että kun tämä taistelu päättyy, eivät kaivosmiehet tule lepäämään, vaan tekemään kaikkensa kukistaakseen, laillisilla keinoilla hallituksen, joka aiheutti heidän taistelunsa.

Hodges sanoi, että lakkolaiset saavat ainoastaan 2 shillingiä ja 8 farthingia viikossa avustusta toisilta unioilta.

Johtajat ottaneet "lakkovakuutuksia"

CHICAGO, Ill., kesäk. 30 p. — Täällä rakennusteollisuudessa tapahtuneita kähvellyksiä ja rahanriistoja tutkiva suurvalaamiehistö antoi eilen syytöskirjelmän Chicagon rakennustyöläisten keskusneuvoston (Building Trades Council) presidentti Thomas S. Kearneylle. Syytöksessä erikoisrikoksena mainitaan että kun muuan liikkuvateatteri oli rakennuksen alaisena, otti yhtiö "lakkovakuutuksen" maksamalla 15,000 dollaria Kearneylle. Kearney oli saanut yhtiön käsittämään että jollei "vakuutusta" oteta, syntyy lakko, "eikä hän voi sitä estää".

Ankara kuivuus Ranskassa

PARIISI, kesäk. 30 p. — Ranskassa vallitsee niin ankara kuivuus, että sellaista ei ole nähty viimeisten 47 vuoden aikana, ja se tuhoaa viljaa ja kasviksia, kuivaa pieniä lampia ja kaivoja ja pakottaa maanviljelijät myymään suuren osan karjastaan.

Rautatiet sulautuvat yhteen

PORTLAND, Ore., kesäk. 30 p. — Täkäläisissä rautatiepiireissä on nyt vahvistettu huhu, joka jo jonkun aikaa on kertonut että Great Northern ja Spokane, Portland & Seattle rautatiet tulevat yhtymään ensi tammikuun 1 päivänä. Tämä jälkimäinen rautatie valmistui 1908 ja rakensivat sen yhteisesti Great Northern ja Northern Pacific rautatiet, jotka omistivat sen osakkeista puolet kumpikin.

RYHTYVÄT NEUVOTTELEMAAN RAUHASTA

RIIGA, heinäk. 1 p. — Neuvosto-Venäjän ja Rumanian edustajat tulevat kokoontumaan Puolassa neuvotellakseen pysyväisen rauhan solmimisesta kummankin maan välillä. Varsovasta eilen saapuneessa tiedonannossa sanotaan:

"Puola on hyväksynyt Rumanian ja neuvostohallituksen ehdotuksen, että Rumanian ja Neuvosto-Venäjän välinen rauhanneuvottelu pidettäisiin Varsovassa."

Tämän vuoden alussa oli liikkeellä tietoja, että Rumanian ja Neuvosto-Venäjän väliset rauhanneuvottelut olivat tulossa, mutta asiassa ei tapahtunut mitään ratkaisevaan kehitystä.

Pääasiallisimpana riidan aiheena Rumanian ja Venäjän välillä on Bessarabian kysymys. Rumania on pitänyt mainittua maakuntaa hallussaan mailmansodan syttymisestä lähtien, vaikka tätä oikeutta Venäjä ei ole muodollisesti hyväksynyt vielä milloinkaan.

PALJON LISÄÄ KONSTAAPELEJA IRLANTIIN

Sinn Fein-yhdistyksen presidentti Arthur Griffith vapautettu

LONTOO, heinäk. 1 p. — "Daily Sketch'in" tietämän mukaan tullaan Irlannissa olevien konstaapelien lukua hetimiten lisäämään 38,000:lla, joten niitä tulee olemaan kaiken kaikkiaan 50,000.

DUBLIN, heinäk. 1 p. — Sinn Fein yhdistyksen perustaja ja presidentti Arthur Griffith ja professori McNeill, Gaelic-liiton presidentti, vapautettin tänään Mount Joyn vankilasta.

LONTOO, heinäk. 1 p. — Äärimmäiset sinn feiniläiset Irlannissa uhkaavat nousta kapinaan ja muodostaa uuden hallituksen, jos Eamonn De Valera jatkaa "rauhanneuvotteluja" pääministeri Lloyd-Georgen esityksen mukaisesti, mikäli tänne tulleet tiedot kertovat.

Irlannin tasavaltalaisten joukkojen ylikomentaja Mikael Collins on sanonut, että vaikka kaikki muut irlantilaiset antautuisivat, niin hän ei tule milloinkaan antantumaan.

KUINKA SUHTAUTUI HÖLZ SYYTTÄJIINSÄ

BERLIINI, kesäk. — Saksan kommunistien punaisen armeijan johtajan, Max Hölzin, syyttäminen murhasta, murhapoltoista, ryöstöstä ja viidestäkmmenestä muusta rikoksesta, muodostui omituisimmaksi komediaksi, mitä Saksan käräjätuvissa on vielä nähty.

Oikeus kun jäävasi erään Hölzin todistajan, niin tämä kiihotti syytetyn sanomaan tuomarille: "Te pelkäätte, että koko tämä petkutus tulee paljastetuksi."

Johtava tuomari Brauns: Minä kiellän käyttämästä sellaista kieltä.

Hölz (kirkuen): Tietysti, joo, luonnollisesti.

Tuomari (hyvin kiihtyneenä): Jos jatkat hävyttömyyttäsi, panetan minä sinut käsirautoihin.

Hölz (kirkuen vielä kovemmin): Paneta vain käsirautoihin, sinä verikoira. (Kaikille tuomareille): Te murhaajat, te vain pelkäätte, veikkoseni.

Johtava tuomari: Otetaan tunnin loma.

Hölz (pilkallisesti osoitellen tuomaria ja näyttäen hänelle pitkää nenää, sitten nostaen nyrkkinsä päänsä yläpuolelle): Eläköön vallankumouksellinen köyhälistö.

Revolvereilla ja käsikranaateilla varustetut "vihreät poliisit" muodostivat vartiaston Hölzin ympärille ja oikeushuoneessa olevat vierailijat arvelivat, että nyt hän tulee saamaan selkäänsä. Hölzin lakimies kuitenkin saattoi hänet vankilaan syömään — neljännen kerran yhtenä päivänä.

Kun jutun käsittelyä käytiin jatkamaan, sanoi tuomari, että oikeuden kärsivällisyys on lopussa ja Hölzin on varottava uudistamasta loukkauksiaan, muuten hän ei saa sanoa viimeistä sanaa. Hölz vastasi:

"Minä sanoin teille jo ensi päivänä, että minä en tunnusta tätä oikeutta. Minä pidän itseäni en syytettynä vaan syyttäjänä. Tämä on apinanäyttely, eikä mitään muuta. (Tuomarille): Sinä olet yhtä hävytön valehtelija kuin kaikki toisetkin. (Yleiselle syyttäjälle): Pääasia on se, että tämä tekopeli käy esteettömästi! Sinä koetat panna murhan minun kontolleni!"

Oikeushuoneessa olevalle porvarilliselle väestölle sanoi hän: "Tämä oikeushuone on sikolääätti, joka olisi puhdistettava."

Kullan pidättämisjuttu esillä Englannin ylioikeudessa

LONTOO, kesäk. 30 p. — Venäjän neuvostohallituksen koejuttu, jossa on kysymys siitä voivatko tsaarihallituksen velkojat pidättää neuvostohallituksen kultaa ja muita tavaroita saatavistaan, tulee esille Englannin ylioikeudessa heinäk. 6 p.

Brittiläinen kauppalähetystö lähtee Moskovaan perustamaan englantilaisen kauppaviraston sinne. Venäjän neuvostohallitus ei vielä anna muille passeja, vaan koettaa saada heidät tekemään kauppaa Bond-kadulla sijaitsevan toimistonsa kautta.

Krassin on siirtänyt Canadaan matkustamista.

Canadan Tehtailijaliitto on tiedustellut Lontoon kauppapiireissä, millaisia kauppamahdollisuuksia olisi Venäjällä.